

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 12.— P

Félévre . . . 6.— P

Negyedévre 4.— P

M. kir. postatelekárké-
pénzfári csekkszámla
száma 38990.A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

FOGADÓ

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATALBudapest,
VI., Csengery ucca 51.
I. em. 7.

Telefon: 18-8-98.

Lap megjelenés
minden hónap 1-én
és 15-én.

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE és a
BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA hivatalos közlönye.

A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros- és kávésipar, idegenforgalmi és borgazdasági érdekeket képviselő lap

Szövetségünk zászlója

Rövid néhány hónap választ el bennünket a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége 25 éves fennállásának jubileumától. 1911-ben kezdte meg Szövetségünk, akkor még Országos Vendéglős Egyesület cím alatt működését. Később, a vendéglősiparnak képezéshez való kötése által és a korcsmárosiparnak külön ipari minősítése következtében szükségessé vált e címet a tényleges állapotnak megfelelően módosítani, így vette fel aztán az országos egyesület új címét: Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesület. Az 1934-ben kezdeményezett két országos szakmai alakulat fuzionálási törekvése után tudvalevőleg a kereskedelemügyi miniszter a belügy-miniszterrel egyetértve a csekély taglétszám miatt az Országos Szövetséget feloszlatta, így azóta az országos egyesület felvette a Szövetségnek eredeti: Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége címet.

Mint a szakmának egyetlen országos alakulata, a tagok kívánsága, hogy iparunknak ezen országos szervezete zászlóval, egy maradó szimbólummal is rendelkezzen. Szücs Mihály elnök ennek a kívánságnak még a múlt év egyik intézőbizottsági ülésén kifejezést is adott és akkor elhatározott, hogy a Szövetség 25 éves fennállási évfordulójának ünnepelését zászlóavatással köti egybe.

A zászlóavatási ünnepélyt a Szövetség valószínűleg május hó első felében fogja megtartani. A pontos dátumot az intézőbizottság a napokban fogja megállapítani. Ez alkalommal a fővárosban ismét találkozni fognak az országból mindazon kartársak, akik

az egyesület, illetve most már Szövetséggel fennállása óta állandóan barátságot tartottak fenn és akik részére a Szövetség által rendezett országos kongresszusok felejthetetlenek maradtak.

Ezúttal nem kívánunk rekriminálni, de a vendégiparosoknak — tisztelet a kivételnek — addig, amíg két országos alakulat volt, az volt a kifogásuk, hogy addig nem csatlakoznak egyik szervezethez sem, amíg azok nem olvadnak egybe, a másik része pedig azt hangoztatta, hogy ha csatlakozásra hívták fel, hogy ők a másik alakulatnak a tagjai, a valóságban azonban egyikhez sem tartoztak. Ez a széthúzás és nemtörődomség iparunkban megakadályozott nagyon sok helyes kezdeményezést és lehetetlenné tette maradó intézmények megvalósítását. De ez az ok, hogy két szervezet miatt nem tudják, hová csatlakozzanak, még

a múlt évben megszűnt és azóta állandóan növekszik a szövetségi tagok száma, mert a magára hagyott kis és vidéki vendégiparosság lassankint mégis csak ráeszmélt arra és erről meg is győződhetett, hogy akinek baja meg is sérelme volt, azt a Szövetség mindenkor tárt karokkal fogadta és minden esetben megadta azt a segítséget, amit puritán, önzetlen munkával, szakavatottsággal és értékes összeköttetéseiével a bajbajutott kartársaknak nyújtani tudott. Így most már kiaiakul az a felfogás, hogy minden ontudatos vendéglősnek vagy korcsmárosnak a Szövetség zászlója alatt a helye.

És ez a zászló most nonsokára válóság lesz. Lobogjon tehát és vigyék büszkén, elszántan majd az új zászlót, hogy az alá tömörülhessen az egész csonka haza vendégiparossága. Ennek megvalósításához kérjük minden igazi és hazafiasan gondolkodó vendéglős és korcsmáros támogatását.

Miniszteri rendelet az idegenforgalmi ügyek szabályozásáról

A m. kir. minisztérium az idegenforgalom egységes fejlesztése érdekében az idegenforgalmi ügyek ellátására a 11.001—935. M. E számú rendeletben a következő szervezetet állapítja meg és ennek ügykörét az alábbiakban szabályozza.

1. §. Az idegenforgalmi ügyeket a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumban szervezett Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal (az alábbiakban O. M. I. H.) látja el.

2. §. Az O. M. I. H. élén az elnök

áll, akit a minisztertanács hozzájárulásával a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter nevez ki. Két alelnököt és a hivatal egyéb fogalmazási személyzetét a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter létszámszaporítás mellőzésével saját tárcájának, illetőleg az alája rendelt intézményeknek személyzetéből osztja be. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács főtitkára és három titkára az O. M. I. H. személyzetébe lép át. A nélkülözhetetlen segédszemélyzetről a hivatal elnöke gondoskodik. A hivatal szervezetét egyébként a kereskedelem- és köz-

Popper Mór és Lipót Rt. bornagykereskedés

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 48-4-62.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajták.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

lekedésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

3. §. Az O. M. I. H. ügykörébe tartozik az egész úgynevezett vendéglátóipar, tehát a külföldről származó szorosabb értelemben vett idegenforgalom mellett a hazai belső turistaforgalom, hétfélig üdülési és hazai nyaralási forgalom is.

Ebben az ügykörében a hivatal:

1. odahat, hogy az idegenforgalommal foglalkozó hatóságok, intézmények, szervezetek és társaságok célkitűzése és működése az erők összefogását eredményezze és feleslegesen párhuzamos munka ne végeztesse;

2. figyelemmel kíséri az idegenforgalom fejlesztésével foglalkozó és a kormány felügyelete alatt álló intézmények idegenforgalmi munkatervét és idegenforgalmi költségvetését és mind a munkatervre, mind a költségvetésekre vonatkozó észrevételeit a felügyeleti jogkört betöltő illetékes m. kir. miniszterrel közli;

3. felügyeletet gyakorol a vármelegyek, városok és községek idegenforgalmi működése felett, ezt előmozdítja és ellenőrzi;

4. odahat, hogy az idegenforgalom szempontjából jelentőséggel bíró helyek, gyűjtemények, intézmények, népművészeti termékek és egyéb cikkek az idegen által könnyen hozzáférhetőek és a nemzet kulturális színvonalának bemutatására méltó állapotban legyenek;

5. felügyel arra, hogy az idegenforgalom érdekét szolgáló beruházásokat céljuknak megfelelően végzik-e?

6. gondoskodik arról, hogy a jelentősebb sport és turisztikai események, kongresszusok, kulturális ünnepek, kiállítások, vadászati, halászati lehetőségek és általában az idegenforgalmi szempontból jelentős más alkalmak az idegenforgalom fokozását is szolgálják;

7. biztosítja előfeltételeit és lehetőségeit annak, hogy az idegenek a magyar iparművészeti, ipari és háziipari cikkeket minél nagyobb mennyiségben vásárolják;

8. ellenőrzi a vendéglátó ipar (szállodák, penziók, vendéglők, kávéházak és más vállalatok) üzemet abból a szempontból, hogy az idegenforgalom követelményeinek megfeleljenek;

9. előmozdítja a vendéglátó iparnak az idegenforgalom szempontjából kívánatos irányban fejlődését, támogatja idegenforgalmi célokat szolgáló érdekeit;

10. külföldön a magyarországi idegenforgalom céljait szolgáló propagandamunkát fejt ki, másoknál ilyen munkáját irányítja, a propaganda korszerű eszközeit tanulmányozza és felhasználásukról gondoskodik;

11. külföldön idegenforgalmi propagandaküldőket állít fel, ellenőrzi és a szükséghez képest áthelyezi vagy megszünteti azokat;

12. gondoskodik arról, hogy a külföldi idegenforgalmi szervekkel hatá-

sos együttműködés fejtsék ki;

12. az idegenforgalom fejlesztését célzó munkatervet és költségeloirányzatot évenként összeállítja;

13. véleményt nyilvánít a közlekedési vállalatok menetrend-tervezete és az idegenforgalmat érintő díjszabási intézkedései tárgyában;

14. idegenforgalmi szempontból ellenőrzi az országban működő utazási irodák és turisztikai propagandairodák működését;

15. ellenőrzi az idegenvezetők működését, gondoskodik azok képzéséről és továbbképzéséről;

16. a szükséghez képest gondoskodik az idegenforgalom céljait szolgáló adatgyűjtésről és annak szakszerű feldolgozásáról;

17. fejleszti az idegenforgalmi szakoktatást és szakirodalmat.

4. §. Az idegenforgalom fejlesztésével foglalkozó és a kormány felügyelete alatt álló intézmények kötelesek idegenforgalmi munkatervüket s költségvetésüket az O. M. I. H.-nak bemutatni.

5. §. Amennyiben valamely hatósági intézkedés fontos idegenforgalmi érdeket érintene, a hatóság intézkedése előtt a lehetőség szerint szerezzék meg az O. M. I. H. véleményét.

6. §. Az O. M. I. H.-nak feladatai elátására a következő anyagi eszközök állnak rendelkezésére.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium költségvetésében az idegenforgalom fejlesztésére céljára előirányzott összegek, valamint a kivándorlási alap rendelkezésének módosításáról szóló 1934:XXIV. törvény-cikkben megállapított hozzájárulás;

a m. kir. államvasutak 30 km-nél távolabbi utazásra érvényes menetjegyei után jegyenként beszedett 2 fillér díjrészletből a m. kir. államvasutak költségvetésében idegenforgalmi célokra előirányzott összeg;

az IBUSz Rt. hozzájárulása és egyéb hozzájárulások.

7. §. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek idegenforgalmi ügyekben véleményező szerve az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács. A Tanács tagjait 5 év tartamára a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter nevezi ki. A Tanács véleményezése kiterjed az országos jelentőségű idegenforgalmi munkatervre, valamint az idegenforgalom és belső turisztikai forgalom általános jelentőségű kérdéseire. A Tanácsnak az egyes szakminiszterek kiküldöttjein, valamint a m. kir. államvasutak kiküldöttjein felül, legfeljebb 30 tagja lehet. A Tanács elnöke az O. M. I. H. elnöke, ki az elnöklés kérdésében akadályoztatása esetében saját hatáskörében intézkedik.

Az O. M. I. H. a Tanács tagjaiból albizottságokat alakíthat és ügykörüket szabályozhatja. Az albizottságokban a Tanács kötelekébe nem tartozó szakemberek is meghívhatók.

8. §. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács tagjainak működésükért díjazás nem jár.

9. §. Ez a rendelet január 12-én lép hatályba és hatálybalépésével az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács szervezése tárgyában kiadott 2580-1928. M. E. és 6720-1931. M. E. számú rendeletek hatályukat veszti.

Az ipartestületi közgyűlés előtt

— A kiengesztelődés és a béke iránti vágyakozás nyomul előtérbe. —

Az IPOK kóriratban figyelmeztette az ipartestületeket, hogy az ipartestületi reformról szóló 1932. évi VIII. tc. 15. §-a értelmében minden ipartestületnek közgyűlését „a naptári év második hónapjának végéig” kell megtartani.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete e hó 8-án tartott előljárási ülésen már tárgyalta a közgyűlés elő terjesztendő számadásokat és a költségeloirányzatot. Az 1936. évre szóló költségeloirányzat 89.000 pengő. Ha az előirányzott összeg egészében befolyik, úgy a számadás némi felesleggel fog záródni.

Az előljárási ülésen még az idei farsangi mulatság ügyét is tárgyalta. Az egyik előljárási tag azt indítványozta, hogy a farsangi bált az ipartestület Lillafüreden rendezze. Azonban az előljárási tag ezt a javaslatot, a nagy költségekre való tekintettel, a mely a bál látogatóit terhelne, nem fogadta el. Ujabb alkalmazottak felvétele után az ipartestületi lapot önálló lapüzemmel minősítették át.

Az ipartestületi tagok sorában mind jobban kerül felszínre az a felfogás,

hogy a legutóbbi elnökválasztás alkalmával felmerült személyi ellentéteket és egyenetlenséget likvidálni kell. — Ezeknek az ellentéteknek kiélezése a szakma érdekét nem szolgálták és az ipartestületi munkák eredményességét is hátráltatták. A csatabárddal való villongással a szükséges egyetértést nem lehet megteremteni; azt el kell temetni. A tapasztalat is azt mutatja, hogy a szép elgondolások, ígéretek, reformtörekvések, elvont elméletek hangoztatása dacára a vendéglátóipar helyzete nem fordult jobbra. A személyzet kereseti adóját emelték, a zenészek társadalombiztosítási bejelentési kötelezettsége csak súlyosbított a iparban a helyzetet. A kontárok feljelentése és megbírságoltatása sem bizonyult oly eredménynek, vagy csodaszernek, amellyel a küzködő vendéglátóiparosokat talpra lehessen állítani. A kontárok megbírságolása által fizetett bírságpénzek kimutatása gyenge vigasz, más lenne a helyzet, ha ki lehetne mutatni, hogy ezzel szemben a vendéglők üzleti forgalma legalább a duplájára emelkedett volna.

SZILVESZTER LAJOS

EGÉSZSÉGÜGYI BEREDEZÉSEK ÉS ÉPÜLETBÁDOGOS-MUNKÁK VÁLLALATA
BUDAPEST, V, BÁTHORY UCCA 23. SZÁM.

Alapítva 1881. évben.

Telefon: 82-5-47.

Szállodák, éttermek szállítója, mindennemű szerelési munkákat vállalok olcsó árban. Mielőtt épít, vagy bármilyen javítást eszközöltet, saját érdekében kérjen cégemről árajánlatot. Elsőrendű pontos munka. Olcsó árak. A legkisebb javítási munkához szerelőt azonnal küldök.

Az ipartestületi tagok a békét kívánják, az értékes emberek összefogását, a közös munkálkodást, az ipartestületnek a törvényben biztosított működési körében és nem személyeskedést. S mint értesülünk, az előljárási tagok nagyobbik része is ezt az álláspontot vallja s privát beszélgetésükben ennek már kifejezést is adtak, sőt e cél elérése érdekében szívesen félreállnak. A közelgő tisztikarválasztás alkalmul fog szolgálni, hogy a tagok ezen álláspontot kifejezésre juttassák.

Megemlítjük még, hogy Ammer János, az ipartestület alelnöke a jövőben már nem vállalja ezt a tisztséget és helyette a tagok nagyrésze a népszerű Lukács Antal kívánja ebben a tisztségben látni. Orbán Zoltánnak is van egy tekintélyes pártja, de Orbán egyelőre nem pályázik e tisztségre, mert az alapszabályok rendelkezése szerint tisztségekre csak olyan tagok választhatók, akik legalább már három éve tagjai az ipartestületnek. (D.)

Kereskedelmi és iparkamarák szerepe az ipari szakvizsgálatoknál

Azt a kérést terjesztették a miniszter elé, hogy abban az esetben, ha a hatóságoknak a szakvizsgálatra bocsátását elrendelő határozata a törvényes rendelkezésekkel ellentétes, a kereskedelmi és iparkamara álláspontjáról az iparhatóságot tájékoztathassa és ha az iparhatóság határozatát a felvilágosítások ellenére sem helyezi hatályon kívül, a határozat ellen felebbezést nyújthasson be. A miniszter a kérelem ügyében a következő álláspontot foglalta el:

Annak nincs akadálya, hogy a kereskedelmi és iparkamara adott esetben, ha a szakvizsgára bocsátás — nézete szerint — a fennálló rendelkezésekkel ellentétes, erről az iparhatóságot tájékoztassa. Önként értetődik azonban, hogy a tájékoztatás folytán a vizsgálat megtartása kétséget nem szenvedhet. Az a kívánság azonban, hogyha az iparhatóság a kereskedelmi és iparkamara felvilágosítása ellenére sem helyezi határozatát hatályon kívül, a kereskedelmi és iparkamara a határozatot fellebbezéssel támadhassa meg, nem teljesíthető. Az 1929. XXX. tc. 47. §-a értelmében ugyanis jogorvoslat igénybevételére álta-

lában csak az érdekelt jogosult, a szakvizsgálatra bocsátás ügyében pedig a kereskedelmi és iparkamara érdekeltnek nem tekinthető. Egyébként is olyan eset, amidőn az iparhatóság a fennálló törvényes rendelkezések ellenére bocsátja a folyamodót szakvizsgálatra és téves határozatát ebben az irányban történt felvilágosítás után is fenntartja, csak elvéve fordul elő, ebből az okból tehát a kereskedelmi és iparkamara részére törvényhozási úton fellebbviteli jogkört biztosítani felesleges volna. A fellebbviteli jogosultság biztosítása annál kevésbé volna indokolt, mert a szóbanlevő esetekben, ha a szakvizsgálatra bocsátott már iparjogosítvány kiállításáért folyomodik, az illetékes ipartestület, amellyel a kereskedelmi és iparkamara álláspontját esetleg közölheti — az 1922. XII. tc. 41. §-a alapján véleményét nyilváníthat abban az irányban, hogy a szakképzettséget nem látja igazoltnak s az iparjogosítványt esetleg kiadó határozat ellen jogorvoslatlalt is élhet és ily módon a felsőbbfokú iparhatóságok a szakvizsgálatra bocsátás kérdésében felülbírálatot nem gyakorolhatnak. (62.835/1934. K. M.)

A női kiszolgálás ellen

Nemrégén megirtuk, hogy az állás- és munkanélküli pincérek érdekében a „Pilishegyvidéki Vendéglősök és Kocsárosok Csoportja” azt a határozatot hozta, hogy üzletükben kiszolgáló nőket (pincérlányokat) nem alkalmaznak és felhívják az ország összes helyi szakmai szervezeit, hogy kövessék példájukat. A fővárosban, ahol

újabbban a tanult pincérek rovására kiszolgáló lányokat alkalmaznak, a vendéglős ipartestületnek kellene a pincérek, tehát szakmunkások érdekében közbelépni, tudomásunk szerint ezzel az ügyvel nem kíván foglalkozni. Arról értesítenek most az álláskereső pincérek: felkérjük a minisztériumot, hogy a vendéglős- és kávéiparban is állapítsa meg a minimális munkabéreteket. Ezzel ugyanis azt akarják elérni, hogy a kiszolgáló lányoknak is kell-

jen fizetést adni, tehát nem lesz érdemes nőket alkalmazni.

A Pincérek Orsz. Szaklapja a női kiszolgálásról a következőket írja:

„Az üzemet úgy vélik felvirágoztatni, hogy beállítottak sok virágzó és elvirágozott pincérlányt. Ezer és ezer szakmáját tanult vendéglői és kávéházi segéd, akik család és nemzetfenntartó adóalanyok szeretnének lenni, ezer és ezer munkára, kenyérré váró, minden protekciót igénybe vevő szakmunkás járja az egyleteket, ipartestületi, ügynöki és állami elhelyező irodákat egy munkáért egy kisegítésért minden remény és kilátás nélkül és a büffek és nagyvendéglők és minden sarkon a koresmák és minden ruhatárban és minden új vállalkozásnál csak nőket, nőket és nőket alkalmaznak.

És az érdekképviselők, az ipartestületek, iparkamarák stb fórumok és hatóságok csak hallgatnak. A statisztikai hivatal vezetője csak a napokban tett közlé kimutatást, hogy a női nemibetegek nagy része a női kiszolgáló vagyis kávéházi és éttermi pincérlányok között található és mindezek dacára semmilyen intézkedés nem történik, hogy ezt megakadályozzák. Pedig ha a leánykereskedés, a venerás betegségek, a prostitúció ellen komolyan akarunk küzdeni különféle társadalmi egyesületek, sőt maga az államhatalom is, akkor szigorú törvényt, vagy egy egyszakaszos rendelettel kellene és ki lehetne mondani, hogy amíg a kiszolgáló szakmában férfi munkanélküli van, addig nőket alkalmazni italméresi engedéllyel bíró üzemekben nem szabad. Németországban, Romániában és Olaszországban már hoztak ilyen rendeleteket és ezek fényesen beváltak mindenféle tekintetben. Gondoskodni kell továbbá az utánpótlás, a fiatal generáció elhelyezkedési lehetőségéről is. Az ipartestületeknek erkölcsi kötelességük örököndi afelett, hogy a felszabadult ifjak helyett ne lányokat állítsanak be borászoknak vagy nivójú éttermek, vendéglőbe.

Az ipartestületek állandó harcra hírdetnek és folytatnak, ismerjük el hogy jogosan a kontárok ellen, de nem gondolják a tisztelt urak, hogy ők maguk is hozzájárulnak a kontár-tenyésztéshez, mikor szótlanul eltűrik a sok női alkalmazott elszaporodását? Ha komolyan akarunk küzdeni a kontárok, a munkanélküliség ellen, akkor hozzanak és tegyenek olyan intézkedéseket, hogy a sok nő helyett tanult férfi szakmunkásokat állítsanak be az üzemekbe és ne adjanak vagy javasoljanak iparengedélyeket olyanoknak, akik ezt betartani nem akarják. Németországban a nagyközönség bojkott alá helyezett több olyan üzletet, ahol nőket alkalmaztak férfiak helyett. Ne akarják az urak, hogy a példa ragadós legyen. Sürgős intézkedést kérünk még mielőtt a munkanélküliség és nyomor nagyobb hullámokat nem ver.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI. Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 18-8-98.

Hivatalos órák: hétköznap d. e. 9-4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg esatolandó.

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest, IX., Ferenc körút 37. szám.

A minimális munkabér megállapítása a vendégiparban.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a következő felhívást küldte Szövetségünkhez:

„A Magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos egyesülete azzal a kérelemmel já-

rult elém, hogy az 52000—1935 K. M. számú rendelet (Budapesti Közlöny 1935. évi 172. szám) alapján a Budapesten és környékén lévő szállodákban, éttermekben, kávéházakban, valamint penziókban, tejjvfókban, étkező és kávézó üzemekben, bor és sörmérő üzemekben alkalmazott pincérmunkások legkisebb munkabéreinek megállapítása céljából, a legkisebb munkabéreket megállapító bizottságot nevezem ki. Mielőtt ebben az ügyben döntenék, felhívom Cimet, tegyen hozzáam idevonatkozólag véleményes javaslatot, valamint terjesszen elém részletes adatokat a megnevezett iparágakban alkalmazott munkavállalók munkabérviszonyaira vonatkozólag.

Szövetségünk

intézőbizottsága f. é. január hó 17-én, d. u. 3 órakor hivatalos helyiségében ülést tart.

A munkaadó a munkaviszony megszűnése után 3 hétig köteles »beteglapot« kiadni

A társadalombiztosító intézetek a munkavállaló részére az alapszabályszerű segélyeket kiadják akkor is, ha a munkavállaló megbetegedése a munkaviszony megszűnése után bizonyos időn belül következik csak be.

Ez az ú. n. passzív jogon segélyezés, szemben az aktív jogon segélyezéssel, vagyis amikor a munkavállaló a munkaviszony fennállása alatt betegszik meg. A passzív jogon a segélyezés előfeltételeit a 65.000—1935. M. E. sz. rendelet 12 §-a módosította. Míg ugyanis a régi rendelkezés szerint a munkavállalót passzív jogon a három héten túli, de hat héten belüli megbetegedés esetében is lehetett segélyezni, addig az idézett rendelet szerint a munkaviszony megszűnésétől számított három héten túli megbetegedés esetében, a segélyezésre igényjogosultságot passzív jogon sem lehet ezentúl megállapítani.

Ez a változott rendelkezés egyben azt is jelenti, hogy a munkaadó — az

eddig gyakorlattól eltérően — a munkaadói igazolványt (beteglapot) csak oly személy számára köteles kiszolgáltatni, aki az igazolvány kiállításának időpontjában alkalmazásában áll, vagy aki alkalmazásából kilépett ugyan, de a kilépésnek és az igazolvány kiállításának időpontja között három hétnél, eddig hatnál hosszabb idő nem telt el, feltéve, hogy a biztosított a munkaadó legjobb tudomása szerint időközben másutt alkalmazásban nem állt, vagy nem állott, illetőleg önálló kereseti foglalkozást nem üzött.

A munkaadó tehát a munkaviszony megszűnésétől számított három héten túl a munkaadói igazolványért hozzáfutóló volt munkavállalójának a munkaadói igazolványt már nem kell kiadnia, mert a munkaviszony megszűnésétől számított három héten túl a kiállított beteglap amúgyis érvénytelen és az semmiféle segélyre, vagy gyógyellátásra alapot nem ad.

Ipari határvonalak

Évek során számtalanszor rámutatunk mindazokra a bajokra, — írja a Kávésok Lapja — amelyek iparunk boldogulását megnehezítik és nehézségeit fokozzák. Köteles őszinteséggel nemcsak azokat a nehézségeket sorol-

tuk fel, amelyek a hatóságok eljárása és intézkedéseiből származnak, de azokat a hibákat is, amelyek magából az iparból, az iparizóktól származnak. Sokat írtunk a kávésipar aránytalan terheiről, a különböző adótételek hoz-

Lépjen be sürgősen a Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete tagjai sorába

Tagdíj nincs. Csak halálesetenként kell kettő pengő temetkezési hozzájárulási díjat fizetni. Halálesetkén a temetkezési segély a halotti anyakönyvi kivonat felmutatása után azonnal ki lesz fizetve. — Részletes felvilágosítás megtrudható a Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete irodájában
BUDAPEST, VI, Csengery u. 51.

HELYI ÜGYNÖKÖT, aki a vendéglősök-nél és korcsmárosoknál jól be van vezetve, Budapest és környékére alkalmazzuk. Ajánlatok: LEITNER ÉS DR. KERTESZ Kecskemét, Tolnai uca 1. szám.

szű sorozatáról, nem egyszer ostoroztuk az iparunkban lábrakapott dumpinget, amely az utolsó évek folyamán igen súlyosan érezette hatását.

Most azonban egy olyan kérdéshez kell nyúlunk, amelyet hosszú éveken át kerültünk és épp a különböző érdekelt és rokon-iparágakra való tekintettel nem akartunk szóvátetni. Ez a rokon iparágaknak immár tarthatatlanná vált versenye, mely újabb fejlődésében vagy kinővéseiben, lassan-lassan magáévá teszi és kisajátítja a kávésipar egész üzletkörét és versenyével lehetetlenné teszi boldogulásunkat.

Ellismerjük, hogy mindenkinek joga van a megélhetésre és boldogulásra, azonban ez csak addig és oly mértékben lehetséges, amíg mások egzisztenciáját nem veszélyezteti.

A vendéglátó-iparnak számos ága van, amelyek egymástól szigorúan el nem határolhatók, azonban a törvénybégainak rendszeres kihasználása és a határok átlépése immár kockára teszi a mi egzisztenciánkat is, minélfogva lényetelenek vagyunk ezekre a bajokra rámutatni, abban a reményben, hogy a már annyiszor említett és sürgötett szabályrendelet keretében azok orvoslására mód fog találtatni.

Nem harcot akarunk tehát, hanem a bajok orvoslását és jogos érdekeink tekintetbevételét

Sorra vesszük tehát ezeket a dolgozatot és igyekszünk rámutatni azoknak iparunkkal való vonatkozásaira.

A vendéglősipar képvisellete évek óta kifogásolja a kávéházak vendéglői üzemet. Nem akarjuk ezt a vitát felleveníteni, tény azonban, hogy a kávéház vendéglői üzemet a törvényben megszabott feltételek mellett szabályszerű iparendélyvel folytatja és teljes mértékben alkalmazkodik a törvény azon rendelkezéseire, hogy kettős iparendélynél csak korlátolt italmérési engedély gyakorolható. De mit

szóljunk azoknak a vendéglőknek a gyakorlatához, amelyek vendéglői iparengedélyük alapján teljes mértékben gyakorolják mindazokat a jogosítványokat, amelyeket a kávéházi iparengedély megad és emellett természetesen korlátlan italmérést folytatnak. Ma már ott tartunk, hogy egyik-másik vendéglő több kávét ad el, mint némely kávéház, úgy hogy ez ellen megfelelő orvoslás kellene. Van ugyan egy miniszteri rendelet, amely e gyakorlat ellen állást foglal, azonban az ipartestületnek nem lehet célja és hivatala állandó feljelentésekkel, nehézkes bizonyításokkal és eljárásokkal a hatóságokat fegyelmeztetni. Tudjuk, hogy a vendéglőiparhoz hozzátartozik bizonyos kávéházi cikkek kiszolgáltatása, azonban ez külön üzletágként nem gyakorolható. Kétségtelen tehát, hogy e kérdés rendezésére szükség van.

Számtalanszor felmerült a *Korcsmák tea és fekete kávé* kiszolgáltatásának kérdése, amelyet a különféle hatóságok különféle módon értelmeztek. Az egyik megengedi, a másik tiltja. Hová jutnánk, ha mindezeket az eseteket sorban hatósági elbírálás alá bocsátanók. Nézetünk szerint a korcsma első-sorban italmérési üzlet, amelynek másodsorban van jogában bizonyos élelmiszereket kiszolgáltatni, azonban a tea és fekete kávé nem tartozhatik ezek sorába.

Évek óta elismert és nem kifogásolt gyakorlat az, hogy a *cukrászdák* teát, fekete kávéval, fehér kávéval, sőt egyéb tejterméket szolgáltatnak fel. Bizonyos mértékig szerzett jogokról van szó, amelyeket nehéz megtámadni és kétségbe vonni. Amikor azonban azt látjuk, hogy egyes cukrászdák valóságos kávéházakká alakulnak át, amikor a cukrászdákban kártyáznak, bűzszalonok alakulnak és a kiszolgáltattott cikkek sokszorososan felülmúlják a szorosabb értelemben vett cukrászai fogalmat, szóvá kell tennünk ezt a kérdést és ha nem is kívánjuk ez üzletág teljes megszűnését, de a megfelelő korlátozását teljes joggal kérhetjük. Erre precedens is van a szomszéd Ausztriában, ahol a cukrászdák helybenfogyasztása bizonyos korlátozásokhoz van kötve, olyképpen, hogy a cukrászdákban felállítható asztalok és székek száma korlátozva van. Nincs tehát akadály, hogy aki cukrászdában fogyasztani akar, azt megtehesse, de a korlátozott méretek folytán nem fejlődhetik ki egy szabályszerű kávéházi üzlet.

A *tejivók és tejesarnokok versenyével* már igen sokat foglalkoztunk. Rá is mutattunk azokra a módokra, amelyek szerint ezek korlátozhatók lennének.

Az utolsó, de nem a legkisebb jelentőségű versenytárs a kávémérések üzeme. A kávémérő-ipar történeti fejlődése megmutatja, hogy ez iparág voltaképpen a kevésbé tehetőse néposztályok kielégítésére volt szánva. Ez iparág kezdeti stádiumában e gondolatnak megfelelően még valódi kávét sem használhatott, hanem csak pót-

kávékkal láthatta el a közönségét. Ez a helyzet az idők folyamán megváltozott és ma ott tartunk, hogy a kávémérő-ipar jogosítványai a törvény szerint teljesen azonosak a kávéházi iparéval. A különbség csak az, hogy italmérési engedélyt a kávémérések nem kaphatnak. Az újabb idők folyamán azonban eljutottunk oda, hogy az italmérési engedélyek gazdasági jelentősége háttérbe szorult, viszont a kávémérések teljes mértékben átvették a kávéházak üzletkörét. Sőt ma már ott tartunk, hogy nagy tekintélyes múltú kávéház helyiségében kávémerést nyitottak, amely kisebb számú és értékű terhei mellett könnyebben bírja a versenyt. Természetesen így eljutottunk oda, hogy a kávéházak közönségének a viszonyok által sújtott, leromlott fogyasztóképességű rétege ezeket a nagy, kávéházzszerű kávéméréseket keresi tel és elmarad a mi üzlethelyiségeinkből. S míg régebben ez üzemek versenyét alig éreztük, meg lévén mindkét iparágunk a maga közönsége, ma küzdelemünk kell velük és igen sok kártársunk kénytelen a kávémérések áráihoz alkalmazkodni, hogy közönségét még valahogy megtartsa. Természetes, hogy a kávémérési árak mellett, a kávéházi iparral járó kötelezettségeknek megfelelni nagyon súlyos feladat. Itt is lehetne egy megoldást találni anélkül, hogy a kávémérő ipar egzisztenciája veszélyeztetve lenne. Ha a szabályrendelet a kávéházak területi nagyságát és helyiségeinek magasságát írja elő és kimondja, hogy kávéházat csak legalább 150 négyzetméter területű helyiségben lehet nyitni, ezt a rendelkezést oly módon lehetne a gyakorlatban alkalmazni, hogy oly helyiségben, mely a méretet meghaladja, csakis kávéházi ipart szabadna folytatni, illetőleg a kávéérés terjedelme ne haladja meg a 150 négyzetmétert, vagy pedig lehetne olyan megoldást találni, hogy a kávémérőkben felállítható asztalok és székek száma egy bizonyos maximális számhoz köthessenek.

Kétségtelen hogy rendezést igényel a nyilvános helyiségekben folytatható játékok ügye. Míg régebben kártyázní biliárdozni, sakkozni és hasonló szórakoztató játékok folytatni csak kávéházakban szoktak, ma már ott tartunk, hogy más üzemekben többet játszanak, mint a kávéházakban. És játszanak ingyen, játékpénz nélkül, ami oda vezetett, hogy a játék, amely valaha a kávéházak tekintélyes bevételi forrása volt, ma már nem üzletág.

Nagyjában és vázlatosan ezek azok a kérdések, amelyek iparunk fennállása érdekében mihamarabb szabályozandók és orvoslandók volnának. Azt hisszük, hogy végre elérkezett az ideje annak, hogy legalább a székesfőváros területén, ahol a helyzet a legválságosabb, ezek a kérdések napirendre tűzessenek és ha másképp nem, legalább a régóta vajdó szabályrendelet keretében megoldassanak.

Bizunk benne, hogy ennek az ideje a reformkorszakban be fog következni.

BERTHA GYULA VENDEGLŐJE

ERZSÉBET KÖRÜT 12. (Dohány u. sarok)

Saját szüretelésű fajborai, kitűnő magyar konyhája, előzékeny kiszolgálás. Szakmabeliek, különösen a dunántúliak találkozóhelye.

Egyborraló - rendszer.

Telefon: 35-1-52.

Szíves támogatást kér

BERTHA GYULA VENDEGLŐS

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Újévi üdvözlés.

Az évforduló alkalmával *Szücs Mihály* elnököt a Szövetség tagjai nevében köszöntötték és jókívánságaikat fejezték ki, megkérve őt, hogy továbbra is szeretettel folytassa az ipar érdekében munkásságát.

Kéthetes borkezelési tanfolyam.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium gazdatisztek, foglaltbirtokosok és a szőlőműveléssel foglalkozók részére Budafokon a m. kir. állami pincemesteri szakiskolában *február hó 10-től* kéthetes borkezelési tanfolyamot fog tartani. *E tanfolyamon részt vehetnek vendéglősök, korcsmárosok, családtagjaik és alkalmazottaik is.* — Jelentkezni lehet e tanfolyamra a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Szövetsége irodájában, Budapest, VI. Csengery u. 51. szám. Tel: 188-98. — A szokásos részvételi díj a jelentkezés alkalmával fizetendő.

November 4-ig nem adnak ki vendéglői iparengedélyt a VII. kerületben.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 72.626—1934 XVII. számú rendelet határozmányainak szem előtt tartásával új vendéglői iparengedélyt folyó évi november hó 4-ig nem fog kiadni. Új iparengedélynek az is számít, ha más kerületből valaki a VII. kerületbe kívánja iparengedélyének áthelyezését kérelmezni.

A polgármesteri legutóbbi havi jelentésében pedig közölte, hogy a VI. kerületben új kávéházat kívánlak nyitni, de a polgármester megállapította, hogy a közszükséglet ilyen újabb felállítását nem indokolja. *Tehát a VI. kerületben a kávéházi iparban van zárlat.*

Eljegyzés.

Facuna Pál eljegyezte özv. *Kömüves Istvánné* budapesti vendéglős leányát, *Máriát*.

Vendéglősbál.

A *Székesfehérvári és a Fejérmegyei Vendéglősök, Szállodások, Kávéosok és Korcsmárosok Ipartársulata* február hó 5-én este 9 órai kezdettel a székesfehérvári „Magyar Király” szálloda éttermeiben vendéglős bált rendez.

Meghívó.

A *Vendéglősök és Kereszmárosok Temetkezési Egyesülete folyó évi január hó 24-én, d. u. 4 órakor Budapest, a II. ker., Margit körút 24. szám alatti Jentner-féle vendéglőben tartja VIII. évi rendes közgyűlését*, amelyre az egyesület tagjait meghívjuk. Tárgható: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az évi jelentés előterjesztése. 3. A zárszámadás bemutatása és a felmentvény megadása. 4. A költségeloirányzat megállapítása. 5. A módosított alapszabályoknál a Biztosító Magánvállalatok m. kir. állami Felügyelő Hatóságának kívánalma szerinti átdolgozása. 6. Esetleges indítványok.

A közgyűlés határozatképes, ha a tagoknak kétharmada jelen van. Ennélfogva tagjainkat felkérjük, szíveskedjenek a közgyűlésen teljes számban megjelenni, nehogy újabb közgyűlést kelljen összehívni.

Közöljük továbbá az igazgatósági tagokkal, hogy a fent jelzett napon, a közgyűlés előtt megtartjuk a havi igazgatósági ülést.

Budapest, 1936 január hó 4-én. *Hofier* Ferenc elnök. *Pósch* Gyula titkár.

A hátralékos előfizetési díjat meg kell fizetni.

Egy konkrét esetben a bíróság a következő ítéletet hozta: Abban az esetben, ha valaki valamely lapot nem kíván tovább járni, folytatólagosan az előfizetési összeget nem fizeti meg, de szándékát kifejezetten nem hozza kelendő időben — az előfizetése lejártától három nap alatt — az illető lap tudomására és a lapot tovább is elfogadja s nem küldi vissza, *fizetési kötelezettsége továbbra is fennáll*. Ebben az esetben a lap lemondásáig úgy kell tekinteni, mintha a lapkiadó az előfizetési összeget hitelezte volna. Ennélfogva a hátralékos előfizetési díj megfizetendő.

A papirforma.

Egy balatonparti vármegye alispánja azt a kérdést intézte a soproni kereskedelmi és iparkamarához, hogy a penzióipar gyakorlására kért iparengedély megtagadható-e a legfőbb 10 vendégszobát fenntartani kívánó (képesítéssel nem bíró) folyamodótól, ha a folyamodó üzleti céljaira 18 vendégszobát magábanfoglaló helyiséget bérelt?

A Kamara a következő választ adta:

Az iparjogositvány kiadásának föltételeit az 1922:XII. tc. 39. §-a szabja meg. E szerint a penzióipar gyakorlásához, ha a folyamodó legfőbb 10 vendégszobát tart fenn (a törvény 34. §-ának 5. pontja), iparengedély birtoka szükséges és képesítés igazolása nem követelhető.

Folyamodó 10 vendégszoba fenntartásához kért iparengedélyt, mely tehát neki — minthogy megbízhatóságát igazolta — kiadandó lett volna. Az iparengedély megtagadásának az az indoklása, hogy a folyamodó által bérelt helyiség 18 vendégszobát foglal

magában, nem áll meg, mert ez a körülmény nem zárja ki, hogy a penzió bérlője üzemét 10 vendégszoba fenntartására korlátozza.

A Kamara válasza a törvény betűje szerint helyes. De nagyon gyanus az, hogy valaki a penzióipar gyakorlására 18 szobás helyiséget bérel. Itt nyilván az a célzat, hogy a szakképzettség ki akarja játszani.

A kisipari kölcsönt pontosan vissza kell fizetni.

Önmagával, kartársaival, valamint összes kisiparos és kiskereskedőtársaival szemben erkölcsi kötelessége minden kartársnak, aki a kamarai kisipari és kiskereskedői hitelakciót igénybe vette, hogy a kölcsön visszafizetésére vállalt részletörlesztéseket betartsa.

Mert csak ebben az esetben állhat az akció a kisiparos és kiskereskedői társadalom további szolgálatára és csak így válik lehetővé, hogy a kölcsönt már egyszer igénybe vett kartársaink, újabb kölcsönhöz juthassanak.

Nemesak erkölcsi, hanem anyagi kötelessége is minden kartársunknak, a vállalt kötelezettségnek megfelelni, és mert az akció ipari és kereskedelmi közérdekből kénytelen a nem fizetők ellen peres úton eljárni, s így akaratlanul is költséggel terheli azokat, a kiknek megsegítése a kisipari és kiskereskedői kölcsön célja.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ezúton szólítja fel az érdekelt kisiparosokat és kiskereskedőket, hogy mindazokat az egyéneket, akik őket felkeresik és a kamarai kisipari és kiskereskedői hitelakciótól való kölcsönösszerzés ürügye alatt, jutalékat vagy bármilyen címen anyagi szolgálatást kérnek, adják át a legközelebbi rendőrnek, mert mindazok, akik a kamarai hitelakcióban való részlettelésük érdekében közbenjáróként szerepelnek, szélhámosok.

Fegyelmi bíróság felállítását javasolja a kamara az árrontás ellen.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara törvénytervezetet készített laikus bíróságok, az úgynevezett fegyelmi bíróságok felállítására. Ezek a fegyelmi bíróságok gyorsan és azonnal tárgyalhatnák azokat az általában jelentéktelenebb üzleti eltévelyedéseket, amelyek az árrontással kapcsolatosak, amelyeknek azonban végeredményben igen nagy hatásuk van az üzleti életre. A Kamara a laikus bíróság rendszerét is kidolgozta. A bíróság elnökét és tagjait a Kamara teljes ülése választaná. Az elnök és a tagok nem szakmabeliek lennének és kizárólag belátásuk alapján döntenének kisebb vitás ügyekben. *Az eljárás díjtalan lenne és ez alaptalan feljelentőt súlyosan megbírságnának.* A fegyelmi bíróságok működése sokban telmermentesítő a rendes és választott bíróságokat, amennyiben azok kisebb természetű árrontásokkal foglalkozni nem lennének kénytelenek. De nem terhel-

nék a kereskedőket a súlyos perköltségek sem, elmaradnának a választott bírósági megbélyegzések is és általában olyan ügyekben is oltalmat nyújthatna a kereskedőknek, amely ügyek kívül esnek a törvény keretein. A Kamara a törvénytervezetet fölterjesztette a kereskedelemügyi miniszterhez, ezenkívül küldöttségben is járult Winchler István kereskedelemügyi miniszter elé, akinél Székács Antal alelnök ismertette a fegyelmi bíróságok tervét. A miniszter nagy érdeklődéssel hallgatta meg az előterjesztést és megígérte, hogy a kérdést támogatja. — A Kamara rövidesen az igazságügy-miniszternél is tiszteleg küldöttségben és ha őt is sikerül megnyerni a tervnek, akkor elhárul minden akadály a fegyelmi bíróság intézményes létesítése előtt.

Németországban mestervizsga kötelező.

Nemrég létesítették Berlinben az új. a. Központi Szakképesítő Hivatalt, melynek rendelkezései szerint ezúttal a német birodalom területén csak olyan egyéneknek adható ki mesteri oklevél, kik az intézetnél az előírt szakvizsgát leteszik. A szakvizsgára csak azok az iparosok bocsáthatók, akik a *tanoncido kitöltése után legalább 5 évi szakbavágo gyakorlatot tudnak igazolni. Kivételesen rövidebb ideig tartó önálló gyakorlat is jogosíthat a mestervizsga letételére, de viszont ezt megelőzőleg mindenkire kötelező a három hónapig tartó előkészítő tanfolyam látogatása.*

A vizsga két részből áll: elméleti és gyakorlati részből. Az elméleti vizsga anyaga a szokásos tantárgyakon kívüli még a következő: üzemellenőrzés, árfügysztás, adótörvények, szociális biztosítási törvények, szavatosság, zálogjog, a tisztességtelen verseny törvényei, iparengedélyügyek, ezzel kapcsolatos rendeletek és törvények. Az új rendelkezések értelmében ezúttal csak azok szerződhetnek tanoncokat, akik ilyen mesterlevél birtokában vannak.

A vendéglátóipar 1930-ban.

Az 1930. évi népszámlálás most közadott III. részének a közlése szerint az országban 13.536 önálló vendéglős, szállodás és kereszmáros volt. Az önálló kifőzők száma 1.226, a kávéház, kávécsarnok és tejszarnok-tulajdonosok száma 711, a pálinkamérők száma 20 volt. Az alkalmazott tisztviselők és segédzemélyzet száma együttesen 31 ezer 966 főt tett.

Ezt nem értjük.

Az „Új Nemzedék”-ben olvassuk a következőket: *„Mindenkét érdekel, hogy a hentesiparnak joga van kocsonyát készíteni és utcaán át árusítani. Nem jogosult azonban kocsonyát az üzletében való elfogyasztásra árusítani. Ez a tevékenység ugyanis a vendéglátóipar munkakörébe tartozik.*

A Fógadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaipar érde-
keit képviselő
szaklap

Bor- és pálinkapiac

Az ünnepek előtt és utána tapasztalható volt, hogy a borpiacon az élénkség fokozódott. A kereslet emelkedésével az árak lényegesen megszilárdultak. A leggyengébb minőségű borokért is fizetnek termelőhelyen 2 fillért Mallingand-fokontként és nagyobb készletek már ilyen áron nem kapnátok. Jobb urasági tételek 2,7–2,8 filléren alul nem kerülnek piacra. Másodkézből lévő összevásárolt bortételek ára 2,5 fillér. A termelők felfogása szerint, hogy ha nem is rohamos, de lényeges javulásra van kilátás a borpiacon. — *Örkényben* az utolsó hetekben élénkség volt. Az új boroknál az árak 35–40 fillér között mozognak. — *Nagykőrösön* a forgalom élénkülése mellett új borok 32–35 filléres 6-borok 55–60 filléres áron kelték el. — *Csongódon* 12 fokos borok 35 fillér, 13 fokos borok 38 filléres áron kelték el. — *Soltvadkerten* a termelők 2–2,5 filléren alul nem adnak el bort. — *Paks*on 11–12%-os kommerszáruért 26–28 fillért fizetnek, középminőségű kisebb tételekben 30–35 fillérért történtek eladások. Prima édes 13–14%-os ó borok 40–45 fillérért cserélnek gazdát. — *Tapolcán* az elmúlt héten a 12–14%-os borból kb. 100 hl-ért 45 filléres áron kelt el, borkereskedők is vásároítottak nagyobb tételeket 30–40 filléres áron. — *Somlósárhelyen* kisebb eladások történtek 50–60 filléres áron. *Balatonfüreden* a kereslet prima édes borok iránt külföldről élénk és eladott 14,4%-os édes bor, kb. 85 hl 64 pengőért, míg a 13–13 és egy fél százalékos borból kb. 400 hl 40–50 pengő közötti áron kelt el. — *Gyöngyösön* a 11%-os borok ára 26 fillér, 12%-os borok 30 fillér, 9,5%-os borok 22 filléres áron kelték el.

*

Törkölypálinka. Az elmúlt héten prompt szükségletre és véleményezésre történtek vásárlások ab Budapest forgalmi adóval együtt 3 pengő 30 fillér, vagy ab szeszfőzde 3 pengő 20 fillér forgalmi adóval együtt árban. — *Seprőpálinka.* A kínálat növekedett, kötések történtek ab Budapest forgalmi adóval együtt 3.40–3.45 P árak között. — *Szűvápálinka.* Ebben a cikkben csak ó-áru áll rendelkezésre, hlként 6.30 P 4 forg. adó árban, budapesti paritásban. — *Borpárlat.* A zalai borok ára ez idő szerint némi emelkedést mutat és így a borpárlat ára ehhez igazítva ab Budapest forg. adóval együtt 3.60–3.65 P között mozog.

Az év első kilenc hónapjának idegenforgalma.

Budapestben az év eleje óta szeptemberig bezárólag a szállodákban és penziókban összesen 172.000 idegen fordult meg. Az elmúlt évben ugyanazon idő alatt a vendégek száma 159.000 volt, vagyis a fővárosunk idegenforgalma azóta közel 10 százalékkal emelkedett. A vendégek közül 64.000 belöldi volt, 23.000 pedig az elszakított részekről jött fel a fővárosba. Az utóbbiak közül a legtöbb, 14.000 a Felvidékről jött utána 7000 vendéggel Erdély következett. A Délvidéket 2000, Nyugat-Magyarországot pedig 200 vendég képviselte. Ugyanennyi volt a Fiuméből jött vendégek száma is. A fővárosi idegenforgalom másik fele, 85.000 vendég külföldről érkezett. Ezek közül 23.000 vendég Ausztriából, 14.000 Németországból és 7000 Angliából jött. Ugyancsak jelentékeny a mult évhez képest erősen megnőtt 6000 olasz vendég forgalma is. Franciaországot és az Amerikai Egyesült-Államokat egyenként 4500, Svájcot 3300, Lengyelországot 3100, Hollandiát pedig 2600 vendég képviselte. Csehszlovákiából a már elszakított területeken kívül 9000, Romániából 2200, Jugoszláviából 880 vendég jött fel Budapestre. Jelentős volt a távolkeleti vendégjárás is. Így Japánból 330, Ázsia egyéb helyeiről 950, Afrikából pedig 870 idegen került fel a fővárosba.

Rántott hús és rántott máj iparszerű készítése

elsősorban a vendéglősök, másodsorban a köziparosok foglalkozáskörébe tartozik, emélfogva ezzel mézárós-entesiparosok nem foglalkozhatnak. (968–1935. B. M. kih. 26158–1935. K. M.)

A bornyagykereskedő kaphat ugyanabban a községben korlátlan kimérési engedélyt.

Egy bornyagykereskedő ugyanabban a községben, de nem a bornyagykereskedési üzletével kapcsolatban, hanem egy más összeírási szám alá nyerhet-e koresmai vagy vendéglői üzletre korlátlan kimérési engedélyt és bornyagykereskedését az eddigi helyen továbbra is folytathatja-e? Erre a kérdésre a Pénzügyőrök Lapjában a következő választ olvastuk: „Amennyiben a kérdéses bornyagykereskedőnek koresmai, vagy vendéglői ipar üzésére feljogosító iparengedély van, úgy részére az iparengedélynek megfelelő üzletre kiadható a korlátlan kimérési enge-

dély ugyanabban a községben lévő helyre, amelyben a bornyagykereskedése is van, a kettőt azonban egymástól teljesen elkülönítve és egymástól függetlenül kell vezetnie. A bornyagykereskedését természetesen tovább gyakorolhatja az eddigi helyén, a kimérési engedély kiadása után azonban a bornyagykereskedése után is tartozik szeszszitalforgalmi illetéket fizetni.

Nyulós borokon hogyan segíthetünk?

A nyulósodás többnyire a tökéletlen ki nem erjesztett gyenge boroknál szokott előfordulni. Főleg a mézesfehérnél ez gyakori baj, úgyhogy szinte fajtatulajdonságnak tekinthető. Ezt a bajt könnyű teljesen elmulasztani, ha a lefejtést, kis nyirfaseprőn vagy szűrőrózsán keresztül több ízben gyengén kénezett hordóba átfejtjük, vagy a bort nyitott kádba fejtjük s itt jó habossá korbácsoljuk és hektónként erősebb 6–8 gramos esersavazást adunk neki s utána 8–10 gramos zselatinos derítést. Ehelyett azonban derítésre hektónként 200–500 gram spanyolfődet is alkalmazhatunk.

Ki kérhet tisztességtelen versenyperben kártérítést?

Gyakori az olyan tisztességtelen versenyper, amelyben a felperes vagyoni kártérítést, illetve nem vagyoni elégtételt kér az alperestől. Hogy mily esetben kérhető kártérítés, ezt a kérdést a Kúria P. IV. 1384–1935. számú ítélete eldönti, amely szerint a vagyoni kártérítés megítélésének feltétele a kár felmerültén kívül a kárnak a kárt okozó cselekménnyel való okozati összefüggése, vagyis be kell bizonyítani, hogy az alperes jogellenes cselekménye folytán állott elő a vagyoni kár. Nem vagyoni elégtétel megítélésének egyéb feltételek fennállása esetén csak akkor lehet helye, ha a sértett fél a cselekményt követően üzleti, ill. erkölcsi érdekeiben sérrelmet szenvedett.

Aranyoklevéllel kitüntetett borszűrőkészülék rendkívül olcsó árban!

Ne hallgasson hangzatos reklámokra és ne vegyen senkitől kéziborszűrőt addig, amíg tölem díjtalan prospektust nem kért!

Kevesebb mennyiségű, palackozásra szánt, vagy törött színű borainkat a Grenda-féle 1/2-es jelű borszűrőkészülékkel varázsoljuk tükörtisztára, melynek ára: 26 pengő. Levélcím: Grenda A. Eger.

Üzleti hírek.

Unterreiner Vince ismert kartársunk átvette a IV. Molnár u. 40. sz. alatti vendéglőt.

László András fővárosi koreszmáros átvette a VIII. Práter u. 34. sz. alatti koreszmaizletet.

Már ötpergős részletfizetésre

is szállítunk uricsaládoknak gyönyörű szép szőnyegeket, paplanokat, függönyöket, matracot, szelont, női- és férfiszőveteket, vagy vászonneműket. Quitt Lipót és Társa, Budapest, VI. Király u. 32. Alapítási év 1895.

Szén-, kokszt és kokszbrikett

szükségletét szerezze be Domán Artur cégnél Berlini tér 3. Bővebbet lásd a hirdetésben.

Néhány időszerű recept a „Magyar Szakács”-ból.

Édes gesztenyés mignons 2 egész tojás nehézségű cukor és liszt. A cukor a tojással egy fél óráig keverendő, végül hozzáadjuk a lisztet. Vajjal megkent és lisztezett sütőpléhre idomzaeszkó segítségével 5 pengős nagyságú halmoeskákat nyomunk ki. Szép világosbarnára kisütjük, aztán 1 cm vastagságú gesztenyepürét (cukorsziruppal édesített) nyomunk a tetejére, szépen elsimítjuk és csokoládéfondannal behuzuk.

Gesztenye parfait. Negyed kg főtt, áttört gesztenye, negyed kg porcukor vaniliázva, 1 dl víz, 3 dl habtejszín, 3 cl rum, fél rész vaniliakrém, 15 dl habtejszín, 2 cl maraschinó, 20 drb piskóta. — A cukrot vízzel felforraltjuk sűrűre s a gesztenyével, rummal elvegyítjük, 3 dl tejszínből készült habot hozzákeverjük és formába téve fagyaszítjuk. Tátra boritva maraschinóval és vaniliakrémmel vegyített habbal és piskótával díszítjük.

Geszti keksz. Fél kg liszt, 30 dkg cukor, negyed rud vanília, 1 csésze tejszín. Összegyúrva, kiformálva megsütjük.

Vanília parfait. Egyharmad rész vanília fagyalt, 3 dl habtejszín, 8 dkg cukor; 15 dl habtejszín, 2 dkg porcukor, 20 drb piskóta. — A fagyaltot tejszínhabbal, cukorral elvegyítve formába tesszük, fagyaszítjuk, tátra borítva cukrozott tejszínhabbal és piskótával díszítjük.

DOMÁN ARTUR

szén-, kokszt, kovácszén-nagykereskedő. Kül- és belföldi bányaképviseletek Budapest, VI. Berlini tér 3. Telefon: 20-5-97. — Székhely: Budapest, Dunaparti teher p. u. IV. kapu. Szállít vagon- és fuvartételekben Eger-Putnoki és Barcikai szén, gázgyári koksztot és kokszbrikettet a legelőnyösebb feltételek mellett.

DIETZ M. bornagykereskedő

Budapest, XI. Horthy Miklós út 31. szám. (Telefon: 59-8-24) Sziklapincék Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. Alapítva: 1890.

Szűrők

gyártása és javítása a PRESTO és NOVA szűrő egyedüli gyártói
FRANK ÉS BERGER
Budapest, VIII. Baross ucca 91. Telefon: 39-7-20.

Fellner Béla

t.ü.v.
Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket
közvetítő iroda
Budapest, IV., Irányi ucca 1. sz.
Telefon: 84-2-92.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok:

	drbja fill.
Bortörvény-kivonat plakát —90
A koresmai hitel eltörléséről szóló plakát —60
Dohányozni tilos! —40
A sütemények fogdosása —30
Fiatalkorúak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló szülő plakát —40
Padlóra köpni tilos plakát —40
Éneklés és lármázás hatóságilag tiltva van plakát —40
Káromkodás, targar beszéd tilos plakát —40
Kutyákat üzlethelyiségbe behozni tilos —40

Megrendelhető a

FOGADÓ — MAGYAR VENDEGLŐS kiadóhivatalában
Budapest, VI. Csengery ucca 51. I. e. 7.

Páratlan sikere van

PODRUZZIK BÉLA

a Hungaria nagyszálló konyhafőnöke
Legújabb Szakácskönyvének
harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel. A könyv 6 pengő és a portó. — Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett lapunk kiadóhivatalában.

ÉRZÉKENY, FÁJÓS LÁBAKRA

készíték orvosok által elismert, új-találmányú prima varrott **gyógycipőket, lúdtalp, fagyás, izadás, tyúkszem, borkeményedések** ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30— pengőtől, precíz lúdtalpbetéteket készítek és raktáron tartok.

NYÁRY JÁNOS gyógycipész,
BUDAPEST, VI, SZONDY UCCA 25. TEL: 29-7-90.
Címet kérem megőrizni.
Kérjen ismertetőt. — Ingyen lábátvilágítás.

Kreibich-iroda

az ország legnagyobb és legelőkelőbb szállodai, vendéglői főpincérek és személyzet **ELHELYEZŐ** irodája. Az ország legrégibb ilyen üzlete.

Cím: BUDAPEST, Molnár u. 12.
Telefon: 85-4-66.

CELLULOID AJTÓVÉDŐ

megvéd kopástól, piszoktól! Minden színben és formában készül.

Hidég huzat ellen
CELLO-FIX
ajtóra, ablakra
LÉGRÉS ELZARÓ.

HIGIÉNIÁ CELLULOIDIPAR
V., Hold ucca 5. sz. Tel: 15-9-16.
Szükségletnél minden celluloidgyártmányra kérjen ajánlatot.

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefonszám: 56-0-80.

Ifj. Grünwald Mór

IV, Ferenc József rakpart 6.
Telefon: Automata 843-39.

Üveg és porcellán

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű
márkas fajborait palackozva és hordótételben.